Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2025/1332

10.7.2025

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2025/1332

z dne 9. julija 2025

o izvajanju čezmejnega projekta Rail Baltica na evropskih prometnih koridorjih Severno morje–Baltik in Baltsko morje–Črno morje–Egejsko morje v skladu z Uredbo (EU) 2024/1679 Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2018/1723

(notificirano pod dokumentarno številko C(2025) 3944)

(Besedilo v estonskem, finskem, latvijskem, litovskem, poljskem in švedskem jeziku je edino verodostojno)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja, spremembi uredb (EU) 2021/1153 in (EU) št. 913/2010 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1315/2013 ([1]) in zlasti člena 55(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Čezmejni projekt Rail Baltica bo imel po pričakovanjih ključno vlogo pri zagotavljanju delovanja evropskih prometnih koridorjev Severno morje–Baltik in Baltsko morje–Črno morje–Egejsko morje. Proga Rail Baltica bo interoperabilna in učinkovita železniška povezava med Poljsko in baltskimi državami, posredno tudi Finsko. Ustvarila bo povezovalne točke med železniškim, pomorskim, zračnim in cestnim prometom. Zagotovila bo pomembno, zdaj manjkajočo povezavo obeh koridorjev in pripomogla tudi k povezovanju regije z Ukrajino in Moldavijo, ki sta del koridorjev Severno morje–Baltik in Baltsko morje–Črno morje–Egejsko morje. Prispevala naj bi k spodbujanju brezemisijske mobilnosti v skladu z ustreznimi cilji Unije glede zmanjšanja emisij CO_2.

(2) Geostrateška vrednost proge Rail Baltica se je v trenutnih mednarodnih razmerah znatno povečala. Med izvajanjem projekta bi bilo treba upoštevati njegov prispevek k obrambi, varnosti in vojaški mobilnosti.

(3) Projekt so prizadele izredne razmere, kot sta izbruh pandemije COVID-19 in obsežna ruska vojna proti Ukrajini, kar je povzročilo velike motnje pri njegovem izvajanju. Zato je treba ponovno oceniti časovni razpored izvajanja, kot je določen v Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2018/1723 ([2]).

(4) Projekt Rail Baltica se izvaja kot hitra konvencionalna železniška proga za mešani potniški in tovorni promet. Prispevati bi moral k ambicioznemu cilju vse evropske prestolnice povezati z železnico za visoke hitrosti.

(5) Proga Rail Baltica bi morala leta 2030 tri baltske države povezati z evropskim železniškim omrežjem in jih vključiti v enotno evropsko železniško območje.

(6) Tvori hrbtenico evropskega železniškega sistema, ki temelji na standardni evropski nazivni tirni širini 1 435 mm v Estoniji, Latviji in Litvi. V prihodnosti bi bilo treba železniško omrežje s standardno evropsko tirno širino v regiji postopoma razširiti v skladu z nacionalnimi načrti za poenotenje tirne širine.

([1]) UL L, 2024/1679, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj.
([2]) Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2018/1723 z dne 26. oktobra 2018 o čezmejnem projektu Rail Baltica na koridorju jedrnega omrežja Severno morje–Baltik (UL L 287, 15.11.2018, str. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/1723/oj).

(7) Države članice morajo v skladu s členom 6(1) Uredbe (EU) 2024/1679 in brez poseganja v člen 8(5) navedene uredbe dokončati jedrno omrežje do 31. decembra 2030. Nadalje člen 8(5) določa, da je izvajanje projektov skupnega interesa odvisno od njihove stopnje zrelosti, skladnosti s pravom Unije in nacionalnimi pravnimi postopki ter razpoložljivosti finančnih sredstev, brez poseganja v finančne obveznosti države članice ali Unije.

(8) Estonija, Latvija, Litva in Poljska bi si morale po najboljših močeh prizadevati, da bi glede jedrnega omrežja upoštevale ciljni rok, tj. leto 2030. Vendar projekt Rail Baltica zaradi tehničnih in finančnih izzivov ne bo dokončan pred koncem leta 2030.

(9) Ob upoštevanju časa in virov, potrebnih za izgradnjo celotne proge Rail Baltica, na eni strani ter strateškega pomena čimprejšnje povezave Estonije, Latvije in Litve z evropskim železniškim omrežjem na drugi strani bi bilo treba to progo zgraditi v dveh fazah.

(10) V prvi fazi do konca leta 2030 bi bilo treba zgraditi osnovno progo Rail Baltica, ki bi Estonijo, Latvijo in Litvo povezala z evropskim železniškim omrežjem. V drugi fazi bi bilo treba v skladu z Uredbo (EU) 2024/1679 izvesti dodatne elemente, ki so bistveni za sprostitev celotnega potenciala proge Rail Baltica.

(11) Da bi proga začela delovati čim prej, bi morale Estonija, Latvija in Litva v prvi fazi zgraditi enotirno progo od Talina do Kaunasa. Da bi Litva lahko v prvi fazi začela povečevati čezmejni promet na koridorju Rail Baltica, bi morala biti sposobna namestiti napeljave podsistema energija, vodenje-upravljanje in signalizacija na obstoječem železniškem tiru s standardno evropsko nazivno širino 1 435 mm na odseku med Poljsko in Kaunasom.

(12) Ta faza bi morala vsem sodelujočim partnerjem dati gotovost, da bodo osnovne čezmejne povezave vzpostavljene prednostno in do konca leta 2030.

(13) Estonija, Latvija, Litva, Poljska in Finska bi morale med načrtovanjem in gradnjo proge Rail Baltica tesno sodelovati, da bi bila gradnja usklajena in železniška proga popolnoma interoperabilna. Projektna skupina Rail Baltica, ki ji predseduje evropski koordinator za prometni koridor Severno morje–Baltik, bi morala zagotoviti vodenje med estonskimi, latvijskimi, litovskimi, poljskimi in finskimi ministrstvi ter Komisijo, da bi podpirala usklajevanje, vodila projekt in spodbujala nemoteno izvajanje.

(14) Estonija, Latvija, Litva in Poljska so se dogovorile, da bodo progo Rail Baltica zgradile v tesnem sodelovanju in usklajevanju s Finsko.

(15) Baltske države bi morale sodelovati s skupnim podjetjem RB Rail AS, ki še naprej deluje kot koordinator projekta in glavni sogovornik partnerjev Rail Baltica, in sicer Estonije, Latvije in Litve ter njihovih nacionalnih povezanih subjektov, pri njihovih izmenjavah s Komisijo, da se zagotovi usklajeno izvajanje. Skupno podjetje RB Rail AS in nacionalni povezani subjekti bi morali čezmejni projekt Rail Baltica izvajati v skladu z dogovorjeno zasnovo projekta.

(16) V tem sklepu bi morali biti določeni ukrepi in časovni razpored za njihovo dokončanje, ki bi usmerjali delo projektnih partnerjev in zagotovili jasnost za deležnike, vključene v izvajanje projekta. Sklep bi moral odražati tudi posodobljeno strategijo izvajanja, ki temelji na geografskih operativnih odsekih, kot je opisano v sporazumu o upravljanju projekta, ki so ga 28. februarja 2024 sklenili skupno podjetje RB Rail AS, pristojna ministrstva Estonije, Latvije in Litve ter nacionalni povezani subjekti projekta Rail Baltica.

(17) V skladu s členom 55(1) Uredbe (EU) 2024/1679 Komisija ta sklep posodobi vsaka štiri leta ali na zahtevo zadevne države članice.

(18) Ker so časovni razpored in ukrepi iz Izvedbenega sklepa (EU) 2018/1723 zastareli, geopolitične razmere pa so se spremenile, bi bilo treba navedeni izvedbeni sklep razveljaviti.

(19) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem odbora iz člena 61 Uredbe (EU) 2024/1679 –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Predmet urejanja

V tem sklepu so določeni prednostne naloge, ukrepi in časovni razpored izvajanja čezmejnega projekta Rail Baltica (Talin–Pärnu–Riga–Panevėžys–Kaunas–Varšava s povezavo do Vilne) ter s tem povezane določbe o upravljanju in poročanju.

Člen 2

Prednostne naloge za prvo fazo

1. Estonija, Latvija, Litva in Poljska v prvi fazi, tj. do 31. decembra 2030, dajo prednost gradnji in dokončanju odsekov Talin–Pärnu–Salaspils–Misa–Panevėžys–Kaunas–Varšava. V tej fazi se povezava s progo Rail Baltica v Rigi oziroma Vilni zagotovi prek obstoječega železniškega omrežja.

2. V prvi fazi lahko Estonija, Latvija in Litva od Talina do Kaunasa zgradijo enotirno progo Rail Baltica, pod pogojem, da se zgradijo nasip za dvojni tir in dovolj zank prehajanja za nemoteno obratovanje.

3. Vzporedno z ukrepi prve faze iz odstavkov 1 in 2 lahko Litva namesti napeljave podsistema energija, vodenje-upravljanje in signalizacija na obstoječem evropskem železniškem tiru na odseku med Poljsko in Kaunasom.

4. Estonija, Latvija in Litva lahko začnejo izvajati ukrepe druge faze pred zaključkom prve, kadar to neposredno ali posredno ne odloži zaključka dejavnosti prve faze.

Člen 3

Prednostne naloge za drugo fazo

Projekt Rail Baltica se ne šteje za zaključenega, dokler Talin, Riga, Vilna in Varšava niso povezani z dvojnim tirom na celotni progi s standardno evropsko nazivno tirno širino 1 435 mm.

Člen 4

Ukrepi in časovni razpored

1. Estonija, Latvija, Litva in Poljska zagotovijo pravočasno izvedbo naslednjih ukrepov za dokončanje prve faze projekta Rail Baltica:

(a) glede odseka med Talinom in Pärnujem:

  (i) pridobitev zemljišč se zaključi do 31. decembra 2026;

  (ii) gradnja železniške podporne strukture se začne do 31. decembra 2025;

  (iii) gradnja podsistema železniška infrastruktura se zaključi do 31. decembra 2028;

(b) glede odseka med Pärnujem in mejo med Estonijo in Latvijo:

  (i) projektiranje podsistema železniška infrastruktura se zaključi do 31. decembra 2026;

  (ii) pridobitev zemljišč se zaključi do 31. decembra 2026;

  (iii) gradnja železniške podporne strukture se začne in doseže zadosten napredek do 31. decembra 2026;

  (iv) gradnja podsistema železniška infrastruktura se zaključi do 31. decembra 2028;

(c) glede odseka med mejo med Estonijo in Latvijo in Salaspilsom:

(i) projektiranje podsistema železniška infrastruktura se zaključi do 31. decembra 2026;

(ii) pridobitev zemljišč se zaključi do 30. junija 2027;

(iii) gradnja železniške podporne strukture se začne in doseže zadosten napredek do 31. decembra 2026;

(iv) izgradnja podsistema železniška infrastruktura se zaključi do 31. decembra 2029;

(d) glede odseka med Salaspilsom in mejo med Latvijo in Litvo:

(i) projektiranje podsistema železniška infrastruktura se zaključi do 31. decembra 2025;

(ii) pridobitev zemljišč se zaključi do 31. decembra 2026;

(iii) gradnja železniške podporne strukture se začne in doseže zadosten napredek do 31. decembra 2025;

(iv) izgradnja podsistema železniška infrastruktura do meje se zaključi do sredine leta 2029;

(e) glede odseka med mejo med Latvijo in Litvo in Panevėžysom:

(i) projektiranje podsistema železniška infrastruktura se zaključi do 31. decembra 2027;

(ii) gradnja železniške podporne strukture se začne in doseže zadosten napredek do 31. decembra 2027;

(iii) podsistem železniška infrastruktura se gradi do sredine leta 2029;

(f) glede odseka med Panevėžysom in Kaunasom:

(i) gradnja podsistema železniška infrastruktura (železniška nadgradnja) se začne in doseže zadosten napredek do 31. decembra 2025;

(ii) gradnja železniške podporne strukture se zaključi do 31. decembra 2028;

(iii) podsistem železniška infrastruktura (železniška nadgradnja) se zaključi do sredine leta 2029;

(g) glede odseka med Kaunasom in Varšavo (s povezavo z Vilno):

(i) pridobitev zemljišč se zaključi do 31. decembra 2026, razen za odsek med Kaunasom in Vilno;

(ii) pridobitev zemljišč se zaključi do 31. decembra 2027 za odsek med Kaunasom in Vilno;

(iii) projektiranje podsistema železniške infrastrukture se zaključi do sredine leta 2029 (vključno s povezavo z Vilno);

(iv) železniška infrastruktura se dokonča do 31. decembra 2028 za odsek med litovsko-poljsko mejo in Marijampolom, da se zagotovi povezava z obstoječo železniško progo s standardno evropsko nazivno tirno širino 1 435 mm;

(v) železniška infrastruktura od Marijampola do Kaunasa se dokonča do 31. decembra 2029;

(h) glede odseka med Varšavo in mejo med Litvo in Poljsko:

(i) dela za nadgradnjo železniške infrastrukture na odseku med Varšavo in Ełkom se zaključijo do 31. decembra 2029;

(ii) odsek med Ełkom in mejo med Litvo in Poljsko se dokonča do 31. decembra 2030;

(i) glede vseh odsekov Talin–Pärnu–Salaspils–Misa–Panevėžys–Kaunas–Varšava:

(i) projektiranje podsistema elektrifikacija se zaključi do 31. decembra 2027;

(ii) projektiranje podsistema vodenje-upravljanje in signalizacija se zaključi do sredine leta 2028;

(iii) montažna dela za podsistem elektrifikacija se začnejo v prvem četrtletju leta 2027;

(iv) montažna dela za podsistem vodenje-upravljanje in signalizacija se začnejo v prvem četrtletju leta 2028;

(v) železniška infrastruktura se dokonča do 31. decembra 2030 kot kombinacija eno- in dvotirne elektrificirane železniške proge na nasipu za dvojni tir za mešani promet in tovorne vlake, dolge najmanj 740 m, s standardno evropsko nazivno tirno širino;

(vi) uvede se evropski sistem za upravljanje železniškega prometa (ERTMS), da se do 31. decembra 2030 v skladu z Direktivo (EU) 2016/797 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) doseže popolna interoperabilnost;

(vii) dinamično preizkušanje se začne leta 2030.

2. Ukrepi v okviru druge faze projekta Rail Baltica zajemajo preostale ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev popolne skladnosti proge Rail Baltica z Uredbo (EU) 2024/1679.

Člen 5

Upravljanje in poročanje

1. Evropski koordinator za prometni koridor Severno morje–Baltik in predstavniki Komisije ter imenovani predstavniki Poljske in Finske so vabljeni, da se sestankov nadzornega odbora podjetja RB Rail AS udeležujejo kot opazovalci. Podjetje RB Rail AS se lahko tudi odloči, da evropskega koordinatorja ali Komisijo povabi na strateške sestanke projektnih partnerjev.

2. Projektna skupina Rail Baltica se na povabilo evropskega koordinatorja za prometni koridor Severno morje–Baltik sestane vsaj dvakrat letno. S skupino se posvetuje o strateških odločitvah za projekt. Evropski koordinator za prometni koridor Severno morje–Baltik evropskega koordinatorja za prometni koridor Baltsko morje–Črno morje–Egejsko morje obvešča o pomembnih dogodkih v zvezi s projektom Rail Baltica, ki se nanašajo na oba koridorja.

3. Podjetje RB Rail AS po posvetovanju z Estonijo, Latvijo, Litvo in Poljsko vsaj enkrat letno pisno predloži posodobljene informacije evropskemu koordinatorju za prometni koridor Severno morje–Baltik o napredku pri izvajanju ukrepov iz člena 2 in ga po potrebi obvesti o vsaki zamudi, pri čemer navede razloge za zamudo in sprejete popravne ukrepe.

4. Če višja sila vpliva na program izvajanja in njegovo financiranje, se projektni partnerji in evropski koordinator za prometni koridor Severno morje–Baltik med seboj posvetujejo, da bi opredelili popravne ukrepe.

Člen 6

Razveljavitev

Izvedbeni sklep (EU) 2018/1723 se razveljavi.

([3]) Direktiva (EU) 2016/797 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o interoperabilnosti železniškega sistema v Evropski uniji (UL L 138, 26.5.2016, str. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/797/oj).

Člen 7

Naslovniki

Ta sklep je naslovljen na Republiko Estonijo, Republiko Latvijo, Republiko Litvo, Republiko Poljsko in Republiko Finsko.

V Bruslju, 9. julija 2025

Za Komisijo
Apostolos TZITZIKOSTAS
član Komisije